

11. a - Stikstof – GS dank dat u doelstellingen als A-stuk aanbied en we er inhoudelijk over kunnen spreken. We vragen ons nog wel af hoe u met de stikstofstrategie verder gaat. Dit is een complex dossier, dat ons grote zorgen baart. Goed dat GS werkt aan beleid, maar wij hebben daarbij wel kritische kanttekeningen. Wij hadden vorig jaar aan GS 12 kaders meegegeven voor uitwerking van plan van aanpak. Als we uw brief langs die kaders leggen zien we dat er een aantal zijn meegenomen, waaronder vrijwillige opkoop voor stikstof, inzet op innovatie en mogelijkheid om bedrijven te verplaatsen, dank daarvoor. Maar een aantal andere kaders zijn nog niet of niet voldoende meegenomen in de uitwerking. Ik loop ze even langs.

Kader 1 – Toekomstperspectief voor bedrijven moet overeind blijven – Het is nog onduidelijk of er voldoende toekomstperspectief is met dit beleid en dat baart ons grote zorgen. Daarmee ook zorg voor behoud van vitaliteit van platteland in NH.

Kader 2 Drempelwaarde, ontbreekt in dit beleidsstuk.

Kader 4 – Geen uitbreiding stikstofgevoelige planten – dit kader is niet goed geborgd. Toevoeging stikstofgevoelige planten aan hexagonen blijft groot punt van zorg. Uitbreiding van hexagonen vraagt daarna ook om uitbreiding van emissiereductie. Dit is niet haalbaar.

Kader 5 – goed beheer van N2000 gebieden - daar wordt door GS aan gewerkt en dat is goede zaak, maar wij willen meer sturing op gunstige staat van instandhouding van N2000 gebieden in plaats van alleen sturen op KDWs, kom ik zo op terug.

Kader 6 - Geen onhaalbare KDW vaststellen'- dit is niet afdoende geborgd. Doel sommige gebiedsprocessen echt onhaalbaar.

Kader 7 - extern salderen pas openstellen bij goed registratiesysteem - Daar is GS nog mee bezig. Kunt u borgen dat elke daling van uitstoot van elke sector wordt geregistreerd? Ook als het bijvoorbeeld gaat om innovatie van machines?

Kader 8 Goede prioriteitsstelling uitgifte stikstofruimte - Dit is helaas nog niet duidelijk.

Kader 9 Elke sector moet evenredig bijdrage aan stikstofreductie - Gaat goede kant op. Maar we missen nog wel bronnen. In maart heeft RIVM in opdracht van de minister gerapporteerd dat ganzen zorgen voor 130 duizend kilo stikstof

per jaar in Nederland. Dit blijkt een gering aandeel te zijn op het totaal NL emissies maar ze zitten vooral in Noord-Holland en specifiek bij natuurgebieden, dus die bron moet in NH wel meegenomen worden! Daarnaast missen we vermelding van stikstof uit rioolwater. De waterzuivering blijkt namelijk niet alle stikstof eruit te halen. Ook die bron willen we meegenomen hebben in beleid, met een reductiedoelstelling.

Kader 12 – Plan van aanpak goed in de tijd plaatsen. Wij vinden huidige tijdspad niet realistisch, maar dat is zaak die door GS bij Rijk neergelegd moet worden.

Is GS bereid kaders die tot heden nog niet zijn ingevuld alsnog mee te nemen bij verdere uitwerking?

Dan aantal algemene opmerkingen over beleid dat voor ons ligt. GS zegt dat in gebiedsprocessen duidelijk moet worden wie er stikstofruimte nodig heeft. Maar hoe gaat u dat aanpakken? Hoe komen de inwoners en de bedrijven, gemeenten, in Noord-Holland erachter voor welke activiteiten zij wel of geen stikstofruimte moeten aanvragen? En hoe krijgt de provincie alle benodigde stikstofruimte goed in beeld?

Verder vindt CDA dat beleid **te eenzijdig is uitgewerkt. Er wordt teveel gestuurd op KDW's**

Er zijn veel meer zaken die een rol spelen in hoe de natuur te herstellen is. Bij N2000 zou veel meer gestuurd moeten worden op gunstige staat van instandhouding en dat is meer dan alleen KDW. Kan GS in samenwerking met IPO en het ministerie een plan maken om daar meer op te sturen zodat gunstige staat van instandhouding in beleid kan worden ingebracht? Wij willen ook dat er onafhankelijke toetsing plaatsvindt van staat van natuurgebieden. Kunt u dat realiseren? Natura 2000 herstelmaatregelen hebben namelijk een goed effect. Dat zien we ook bij Oostelijke Vechtplassen.

Vanaf de instelling van N2000 gebieden is aangegeven dat naast de natuurdoelstellingen ook de sociale, economische en cultuurhistorische waarden in het gebied beschermd moeten worden. Hoe neemt GS dat mee? We constateren hier weer de eenzijdige aanpak.

Wij zijn echt bang dat als we alleen sturen op KDW en stikstofreductie we over 10 jaar heel veel economische activiteiten hebben beëindigd en vervolgens niet het resultaat bereiken in de natuur dat gewenst is. Voorbeeld Korenburgerveen. Op dat N2000 gebied hoge stikstofbelasting maar flora en fauna floreert prima. Dat komt door goede inzet van boeren en TBO's. Door gerichte maatregelen wordt effect van stikstof geminimaliseerd. Daar moeten wij ook in Noord-Holland mee aan de slag.

In het beleidsstuk zitten zeer concrete doelstellingen voor elk gebied. Door eenzijdigheid van de inzet zijn deze te hoog gegrepen en in diverse gebieden niet reeel. CDA is zich bewust dat emissies verlaagd moeten worden, maar wel met realistisch beleid! Door externe invloeden zoals stikstof uit het buitenland waarover wij grote twijfels hebben of die gereduceerd zullen worden, zijn de doelen in diverse gebieden vrijwel onhaalbaar. Vooral in kustgebieden zien we enorme impact van stikstof vanuit buitenland en van zee. Vaak meer dan 50% van totaal aandeel stikstofdepositie. Hoe gaat Nederland het buitenland zover krijgen dat zij stikstofuitstoot reduceren? Het mag niet zo zijn dat dat percentage uiteindelijk op andere sectoren wordt geprojecteerd. Kunt u dat toezeggen?

Wij voorzien aantal negatieve effecten als dit beleid wordt ingezet:

Kringloopgedachte komt steeds verder weg als we deze weg in slaan. NH heeft gebrek aan mest en dus gebrek aan mineralen. Het is vanuit dat oogpunt geen goede zaak als veel veehouderijbedrijven verdwijnen. GS geeft het zelf aan in haar beantwoording op de technische vragen.. NH importeert mest sinds 1994. Mest is nodig voor teelt van akkerbouw en vollegrondsgroente. Hoe voorkomt GS dat gebrek aan mest groter wordt?

Daarnaast zijn de rekenmodellen en het Aerius systeem ook nog steeds een punt van zorg. Wij voorzien ernstige sociale effecten van beleid. Heeft GS effecten in beeld van weghalen van economische factoren uit samenleving: inkomensderving voor inwoners van Noord-Holland, werkloosheid, dalende welvaart ik hoor u er niet over. Kunt u sociale en economische effecten voor korte en langere termijn in beeld brengen? Daarnaast is een goede evaluatie van dit beleid absoluut nodig, wanneer is evaluatie gepland en met welke kaders?

Tot slot. CDA zegt niet dat er niets moet gebeuren. Er moet een oplossing komen voor N2000 gebieden, voor woningbouw en voor andere ontwikkelingen. Elke sector moet iets bijdragen en de inzet zal op de volle breedte van de mogelijkheden aangepakt moeten worden. We willen geen papieren werkelijkheid en rekentools waaraan getwijfeld wordt, maar realisme! En we moeten echt verder kijken dan alleen sturen op KDW. Nederlandse industrie, scheepvaart, infra en landbouw zijn groot geworden door slim en efficiënt innoveren. We moeten en willen nu met het stikstofbeleid niet dat sectoren verdrinken in de slachtofferrol. Wereld van vandaag vraagt iets anders van alle sectoren dan in het verleden. Dit heeft consequenties voor elke sector en elke sector moet veranderen. Maar wel met realisme, haalbare doelstellingen en met een verdienmodel voor de toekomst. En niet vanuit eenzijdig beleid.

12 a – kruidenrijk grasland. – CDA staat positief tegenover voorstel van CU. Wij steunen het idee.

14.a – Voorzover wij kunnen achterhalen heeft de gemeente de vergunning van de geitenhouderij in Enkhuizen geweigerd en ligt de zaak bij de rechter. Wij zien nu geen taak voor provincie.